

навальних орд, а залишилось сіллю землі й народу. Ось уже два століття ведеться свідомо боротьба за мову в Україні. Протягом цих 73 тисяч днів мало коли світило лагідне сонце і йшли благодатні дощі над нашою мовною нивою. Не завжди були на ній багато трудівників, а ті, що були, не завше працювали ревно. Не дивно, що густо поросла вона бур'янами, що не всі її ділянки зеленіють, що чималими місцями вона не тільки витоптана, але й заасфальтована.

Цікавим і невирішеним питанням є встановлення часу виникнення української мови. В українських підручниках, довідкових та інших виданнях можна прочитати майже офіційну тезу, що в чотирнадцятому столітті, після падіння Київської Русі, сформувалися три східнослов'янські народності, а отже відповідно і три мови. А до чотирнадцятого століття ці народи нібито користувалися староруською мовою. Але, розглядаючи фольклор, ми говоримо, що багатюща обрядова поезія (щедрівки, веснянки, купальські пісні) виникла ще в дохристиянські „язичеські“ часи, ще до виникнення Київської Русі. Прочитайте зразки обрядової поезії, і ви переконаєтесь, що вона створена чистісінькою українською мовою. А коли так, то й мова наших пращурів-язичників за тих давніх часів була українська, звичайно, чимось відмінна від сучасної.

Мова — одне із чудес, за допомогою якого люди передають найтонші відтінки думок і почуттів. Вона віддзеркалює душу народу, його історію.

Мова — то цілюще джерело, і хто не припаде до нього вустами, той всихає від спраги. Українська мова — це також мова науки, освіти і прогресу. Вона дає змогу пізнавати світ, отримувати нові знання і розвивати свої здібності. Мова є символом гордості й поваги для українців.

Мова — це наша національна ідентичність, наше коріння і наша доля. Ми маємо любити, шанувати і плекати свою рідну мову. Ми мусимо пам'ятати про свою мовну спадщину й передавати її наступним поколінням.

Мова — дар Божий. Вона багата, ніжна й ласкава, мудра, доброзичлива, глибокодумна, чиста, правдива. Ми низько вклоняємося нашим пращурам за воістину солов'їну мову!

Отже, мова народна — це золотий запас душі народу, з якого ми виростаємо, яким живемо, завдяки якому маємо право милуватися й пишатися рідним краєм.

Драник Світлана Вікторівна
Науковий керівник – канд. юрид. наук, доц. Топоркова М.М.
Державний біотехнологічний університет

РОЛЬ МОВИ У ФОРМУВАННІ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ: ПЕРСПЕКТИВИ ЛІНГВІСТИЧНОГО АНАЛІЗУ

Взаємозалежність мови та культури є невід'ємною частиною людського досвіду, оскільки мова служить не лише засобом передачі інформації, але й

засобом для вираження ідентичності, цінностей і спільного досвіду. Розуміння того, як мова формує соціокультурний простір, має важливе значення для розуміння нюансів людської взаємодії, побудови спільноти та побудови колективної ідентичності. Коли індивіди спілкуються в рамках своїх мовних спільнот, вони роблять внесок у постійне створення та обговорення соціокультурних просторів, де культивуються норми, традиції та спільні значення [4].

В останні роки в галузі лінгвістичного аналізу спостерігається сплеск інтересу та прогресу щодо ролі мови в соціокультурному просторі. Вчені досліджують різні аспекти, зокрема мовні варіації, діалектичні нюанси та вплив цифрової комунікації на культурне самовираження. Цей зростаючий інтерес відображає визнання глибокого впливу, який мова справляє на соціальну та культурну структуру суспільства, спонукаючи до глибшого дослідження механізмів, за допомогою яких лінгвістичні елементи сприяють формуванню та еволюції соціокультурних просторів [2, 3].

Мова відіграє ключову роль у формуванні та визначенні соціокультурного простору, слугуючи потужним інструментом, який виходить за рамки простого спілкування та стає основоположним елементом у побудові суспільств та їхніх культурних ландшафтів. Складна взаємодія між мовою та культурою є динамічним процесом, який не лише відображає цінності та норми спільноти, але й активно сприяє формуванню та розвитку соціокультурних просторів. Дослідження цього складного взаємозв'язку через призму лінгвістичного аналізу дає цінне розуміння багатогранних способів, якими мова впливає на соціальні та культурні контексти, в яких вона живе, і зазнає їх впливу.

За своєю суттю мова – це не просто система символів і звуків, а жива істота, яка пристосовується до постійно мінливої динаміки людської взаємодії. Саме за допомогою мови люди висловлюють свої думки, емоції та досвід, створюючи спільну структуру розуміння всередині спільноти. Цей спільний лінгвістичний простір діє як міст, з'єднуючи людей і уможлиблюючи передачу культурних знань від одного покоління до наступного. У міру розвитку мовних моделей з часом вони стають вплетеними в тканину суспільства, формуючи його ідентичність і вносячи свій внесок у складний гобелен його культурної спадщини [3].

Одним із ключових аспектів лінгвістичного аналізу у вивченні соціокультурних просторів є дослідження мовних варіацій і діалектичних нюансів у певній спільноті. Діалекти, регіональні акценти та мовні особливості служать маркерами ідентичності, демаркуючи соціальні кордони та встановлюючи почуття приналежності між людьми. Те, як люди говорять, не лише відображає їхнє культурне походження, але й стає джерелом гордості та відзнаки. Мовне розмаїття в суспільстві додає шари багатства до його культурного ландшафту, сприяючи відчуттю інклюзивності та створюючи унікальну лінзу, через яку можна дивитися на світ [1].

Крім того, мова діє як механізм для переговорів про динаміку влади в суспільстві. Мовні ієрархії та використання мови для утвердження влади чи опору гнобленню є очевидними в різних соціокультурних просторах. Вибір мови та маніпулювання нею може бути інструментом для соціальних змін, кидання виклику встановленим нормам і захисту справедливості. Лінгвістичний аналіз дозволяє нам аналізувати ці владні структури, вбудовані в мову, проливаючи світло на те, як одні голоси є привілейованими, а інші маргіналізованими.

Роль мови у формуванні соціокультурного простору виходить за межі усного та письмового слова, охоплюючи невербальну комунікацію та символічні уявлення. Жести, мова тіла та візуальні символи сприяють багатству культурного вираження, служачи додатковими аспектами мовної комунікації. Аналіз цих мультимодальних аспектів розширює наше розуміння того, як будуються та підтримуються соціокультурні простори, підкреслюючи взаємопов'язаність мови з іншими формами вираження [2].

У сучасну епоху глобалізація та технологічний прогрес ще більше змінили роль мови в соціокультурному просторі. Цифрова сфера породила нові форми спілкування, які долають географічні кордони та сприяють міжкультурній взаємодії. Вплив цифрової мови на соціокультурний простір, включаючи вплив соціальних медіа та онлайн-спільнот, є захоплюючою сферою для лінгвістичного аналізу. Швидка еволюція мови в цих цифрових просторах відображає плинність культурної динаміки та адаптивність мови до постійно мінливого ландшафту людської взаємодії.

Таким чином, зазначимо, що роль мови у формуванні соціокультурного простору є нюансним і багатогранним явищем, яке потребує всебічного осмислення лінгвістичного аналізу. Мова – це не статична сутність, а динамічна сила, яка формує культурні контексти, в яких вона діє, і формується ними. Заглиблюючись у тонкощі мовних варіацій, динаміки влади та мультимодальної комунікації, лінгвістичний аналіз забезпечує цінну основу для розкриття складності соціокультурних просторів. У міру того, як суспільства продовжують розвиватися, змінюватимуться також і відносини між мовою та культурою, пропонуючи постійне джерело досліджень для вчених і дослідників.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антіпова О. П. Роль природної мови в репрезентації соціокультурного простору інформаційної доби. Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія. 2012. № 1. С. 58-63.
2. Кухарчук І. О. Текстосцентричний підхід до формування соціокультурної компетентності майбутнього вчителя-словесника. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2015. № 5. С. 286–295.
3. Петькун С. Феномен мови як інтегратор соціокультурного простору в умовах глобалізації. Українознавство. 2013. № 3–4. С. 56–60.

4. Римаренко С. Ю. Трансформації соціокультурного простору України. Гілея: науковий вісник. 2016. № 114. С. 361–366.

Кофан Вікторія Юріївна
Науковий керівник – канд. юрид. наук, доц. Топоркова М.М.
Державний біотехнологічний університет

ПРОБЛЕМА МОВИ – ПРОБЛЕМА ЄДНОСТІ УКРАЇНЦІВ

Рідна мова – це не тільки засіб спілкування, це наша історія, наше минуле і майбутнє. Мова – це код, паспорт і голос народу. Мова є ланцюгом між минулим і майбутнім.

Без української мови не буде українського світу! – ось переконання поборників розвинутого, суверенного громадянського суспільства. Адже без повноцінного функціонування української мови в усіх ділянках публічного життя суспільства на всій території України українській нації загрожує втрата статусу й ролі титульної й державотвірної нації, що є рівнозначним загрози зникнення Української держави з політичної карти світу.

Важливо відзначити, що проблема функціонування української мови в Україні давно вже вийшла за рамки культурологічного дискурсу і перетворилася на питання політичного вибору українців. На жаль, не всі в Україні розуміють фундаментальну цінність української мови, як національного об'єднуючого фактору, що в декого викликає неприйняття, а іноді навіть відторгнення бажання вільно володіти мовою країни свого проживання. Саме неприродна двомовність частини українського населення не дає можливості досягнути політичного консенсусу між громадянами України.

Проблема мови – проблема єдності батьків, дітей та влади і – не меншою мірою – органів законодавства й виконавчих владних структур, ЗМІ та інформаційного українознавства. Не відповідає конституційному статусу української мови як єдиної державної застосування режиму двомовності в публічному просторі шляхом змішування української мови з будь-якою іншою, зокрема коли телевізійне мовлення або радіомовлення в звуковій формі здійснюється одночасно двома мовами – українською та іншою, що не тільки становить порушення права громадянина України на отримання інформації державною мовою, а й спричиняє зовнішнє звуження простору вживання української мови, підриває зсередини саму її систему, спотворює її структуру, створює ґрунт для її внутрішнього розкладу, зумовлюючи її занепад. Практичні ж проблеми, пов'язані із функціонуванням української мови – порушення стандартів і порядку застосування української мови у національній правничій сфері; продовження застосування ідеологічно навантаженої лексики, успадкованої від СРСР; масових запозичень із англійської мови.

Треба зазначити, що у державі державна мова повинна мати державну офіційну підтримку на найвищому рівні керівництва держави, бо питання мови – це питання національної безпеки і майбутнього Держави. Українській мові